

Daň z příjmů a odpisy

[Obsah přednášky:]

- Charakteristika DP a DPFO:
 - Opakování, zásady
- Daň z příjmů právnických osob:
 - Finanční vs. manažerské účetnictví
 - Zdaňování obchodních společností
- Odpisy

ZÁSADY FINANČNÍHO PRÁVA

(ke zkoušce ze zásad hl. snímek s červeným nadpisem)

[Připomenutí]

- Zásady = postuláty představené doktrínou k vytvoření dokonalého vzoru chování
- Postuláty akceptované zákonodárcem v podobě právní normy mají povahu základních mantinelů

Evolutione postulátů finančního práva

- Připomenutí: FP je nekodifikované
- Historicky nejdříve se vytvořily zásady regulace daní a rozpočtů
- Další zásady byly zjištěny analýzou z normativních aktů majících stěžejní význam ve struktuře pramenů finančního práva

Zásady tvorby finančního práva

- Obecné zásady pro tvorbu práva
- Speciální principy tvorby FP

Speciální principy tvorby FP

- Principy typu ekonomiky
- Předvídání krátkodobých a dlouhodobých následků FP regulace
- Zohlednění vazeb norem v rámci systému FP
- Omezení vlivů výkyvu v hodnotě peněz na stabilitu norem finančního práva
- Plynulost změn ve výši finančních dávek
- Ochrana zájmu většiny před lobby
- Respektování terminologie
- Úroveň právního a ekonomického vědomí adresátů FPN
- Respektování závazků ČR

Obecné principy finančního práva

- Zásada demokratismu
- Zásada legality
- Zásada legitimacy
- Zásada priority komunitárního a mezinárodního práva

[Další zásady finančního práva]

- Zásada účelovosti
- Zásada plánovitosti
- Zásada priority rovnováhy
- Zásada provázanosti nástrojů sektoru veřejných financí
- Zásada efektivnosti a hospodárnosti
- Zásada veřejnosti a přehlednosti veřejných peněžních fondů
- Zásada účtování
- Zásada kontroly
- Zásada nadřazenosti finančních zájmů státu
- Zásada finanční disciplíny

Charakteristika DP

Opakování

[Daň z příjmů:]

- **Daň přímá:**
 - Adresná
 - Přímě vyměřená každému poplatníkovi dle jeho důchodové/majetkové situace
 - Možnost zohlednit majetkovou situaci poplatníka
- **Daň důchodová**
- **Konstrukční prvky daně**

Daň z příjmů fyzických osob

Způsob výpočtu

Způsob určení daňové povinnosti

- Dílčí základy daně:

- $DZD = P - V$
- § 6 (závislá činnost): zde $DZD = P + V$ (tzv. suberhrubá mzda),
- § 7 (podnikání),
- § 8 (kapitálový majetek),
- § 9 (pronájem),
- § 10 (ostatní)

Způsob určení daňové povinnosti

■ Základ daně:

- $ZD = \Sigma DZD$

- tedy $ZD = DZD1 + DZD2 + \dots$

■ Upravení ZD:

- Využití některých korekčních prvků daně:
zohlednění nezdanitelných částí ZD,
odčitatelných položek

Způsob určení daňové povinnosti

- Daň:
 - Do 31.12.2007 u DPFO dle sazby procentní progresivní (12-32%)
 - De lege lata: dle sazby procentní lineární (15%)
- Upravení daně:
 - zohlednění slev na dani a daňového zvýhodnění (viz § 35ba, § 35c)
- !!! Při daňovém bonusu nastává situace, kdy „stát platí daně daň. subjektům“

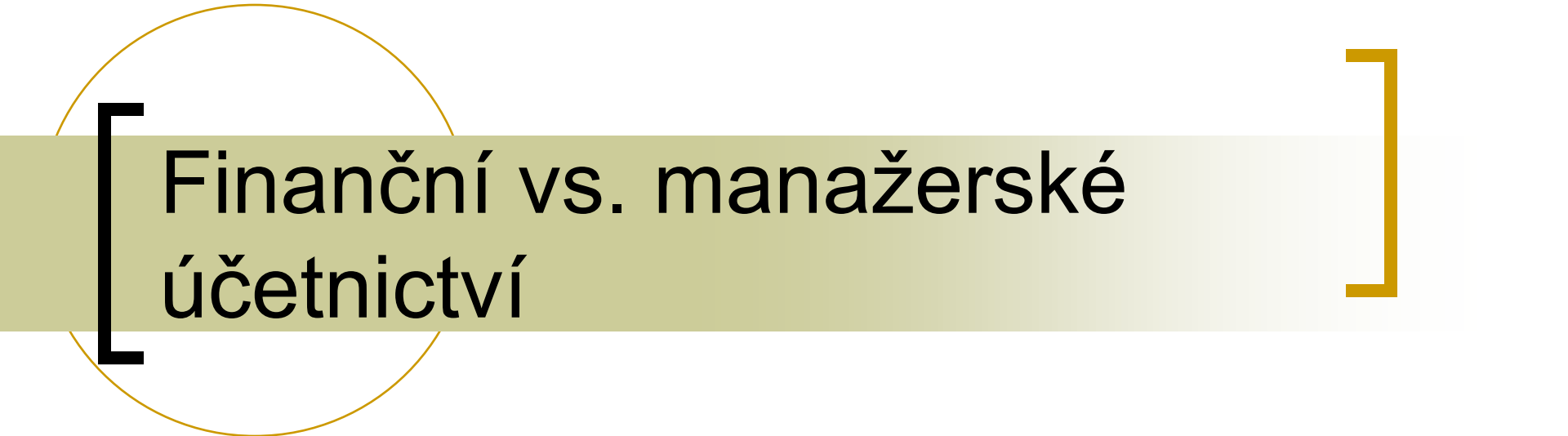
Způsob určení daňové povinnosti

- nezapomenout na zálohy:
 - „upravená“ daň netto – zálohy = přeplatek (-) / nedoplatek (+)
- přeplatek není vyplácen automaticky, nutno požádat
- viz ZSDP (§ 59/3/e, § 64 ZSDP)

[Pozor na zvláštní sazbu daně]

- Zvláštní sazby procentní sazby pro určité druhy příjmů dle § 36
 - Např. příjem společníka obchodní společnosti (15%) – viz dále

- Daň vybíraná srážkou (§ 38d) dle zvláštní sazby daně

Finanční vs. manažerské účetnictví

[FÚ x MÚ]

- Dle funkce a určení informací zjišťovaných v „podniku“ se rozlišuje:

- **Účetnictví finanční** (finanční pojetí nákladů)

x

- **Účetnictví manažerské** (hodnotové pojetí nákladů)

[Manažerské účetnictví]

- Slouží pro vnitřní řízení
- **Cíl:** poskytnout vedení soubor informací nezbytných pro efektivní řízení:
 - metody evidence a kontroly nákladů,
 - nákladové propočty,
 - metody rozpočetnictví,
 - metody finanční a systémy vnitřní kontroly

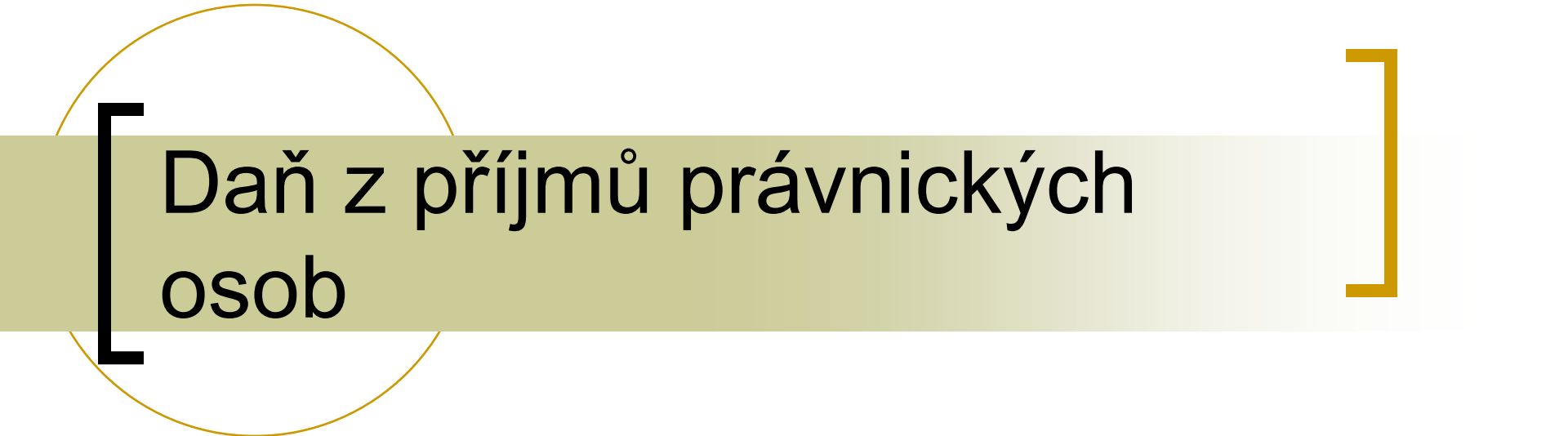
Viz např. Lanča, J., Sedláček, J.: Manažerské účetnictví. Brno, MU, 2005

[FÚ x MÚ]

- **FÚ:** Povinnost respektovat platné právní předpisy, zejména v oblasti
 - účetnictví,
 - daní,
 - dalších ...

x

- **MÚ:** Není takto omezeno

Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob

- Poplatníci dle § 17 :
 - Ano: ti, co nejsou FO (i organiz. složky státu)
 - Ne: ČNB
- Zdaňovací období dle § 17a:
 - Nejen (!) kalendářní rok
- **ZD**: příjmy (výnosy) – náklady
- **Samostatný ZD** dle § 20b:
 - veškeré příjmy z dividend, podílů na zisku ...
plynoucí poplatníkům uvedeným v § 17 odst. 3
ze zdrojů v zahraničí
- Řada osvobození (např. § 19)

Daň z příjmů právnických osob

- Pro stanovení daně se použije sazba daně účinná k 1. dni zdaňovacího období... (viz § 21/6)
- Sazba daně obecně dle § 21/1:
 - do 31.12.2007: 24%
 - v roce 2008: 21%
 - **De lege lata: 20%**
 - v roce 2010: 19%
- Sazba daně u invest., podíl., penzij. fondu: 5%
- Sazba daně u samostatného ZD: 15%

Daň z příjmů právnických osob

Zdaňování obchodních společností: (zohlednění rizika)

■ VOS:

- až u společníka (jedno zdanění)
- DZD společníka VOS je část základu daně veřejné obchodní společnosti stanoveného podle § 23 až 33

■ KS: komplementář – viz VOS, komanditista – SRO

■ SRO:

- u společnosti dle § 21: 20%,
- pokud bude společníkovi (FO či PO) vyplacen podíl na zisku, pak SRO zdaní tuto částku dle § 36/2/a sazbou 15% a pošle společníkovi „čistý podíl“
- fakticky je tak tento příjem zdaněn 2x

■ AS:

- výplata dividend: opět zdanění 2x (zisk AS jako právnické osoby dle § 21 a pak znovu „u akcionáře“ dle § 36/3/a)

Odpisy

(mj. s využitím prezentací dr. Mrkývky a dr. Radvana)

Co je to odpis a odpisování

Odpisování:

- zahrnování odpisů z hmotného majetku evidovaného u poplatníka, který se vztahuje k zajištění zdanitelného příjmu, do výdajů (nákladů) k zajištění tohoto příjmu (§ 26/5)

Základní typy odpisů

- Účetní – evidence amortizace majetku
- Daňové – postupné uplatňování pořizovacích nákladů hmotného a nehmotného majetku do základu daně ve více zdaňovacích obdobích, v rámci výdajů (nákladů)

[Odpis...]

- Účetní – částka, o kterou se snižuje pořizovací cena majetku za rok provozu, používání ...
- Daňový – částka, kterou lze uplatnit do daňového základu z pořizovacích nákladů (dle ZDP)

[Metodika odpisování]

- Účetní – stanoví si účetní jednotka sama, nestanoví-li bilanční předpisy jinak
- Daňové – podle ZDP § 26 – 33

[Daňové odpisy]

- Odpisy nejsou povinné (§ 26/8)
- Odpisy hmotného majetku:
 - odpisování lze přerušit (ale v té „přerušené“ době nelze použít paušální výdaje)
- Odpisy nehmotného majetku
 - odpisování nelze přerušit

[Hmotný majetek]

ANO – § 26/2:

- Samostatné movité věci a soubory movitých věcí, jejichž vstupní cena je vyšší než 40.000 Kč a provozně-technická funkce delší než 1 rok
- Budovy, domy, byty, nebytové prostory
- Stavby (s výjimkou dolů a lesního hospodářství a myslivosti – viz § 26/2/c)

[Hmotný majetek - pokračování]

- Pěstitelské celky trvalých porostů s dobou plodnosti delší než 3 roky (ovocné stromy – nad 0,25 ha, min. 90 stromů na ha; ovocné keře – nad 0,25 ha, min. 1000 keřů na ha; chmelnice, vinice)
- Zvířata se vstup. cenou nad 40.000 Kč
- Jiný majetek –technické zhodnocení, výdaje u leasingu věci nad 40.000 Kč, rekultivace

Hmotný majetek - vyloučený z odpisování

NE:

- Po skončení leasingu nepřevyšší výdaje 40.000 Kč
- Umělecké dílo
- Movitá kulturní památka a soubory
- Majetek převzatý povinně bezúplatně (Z 222/94 Sb)
- Majetek nabytý v důsledku zajištění závazku převodem práva
- Darovaný majetek osvobozený od DDar (od 1. 1. 2008)
- ...a další – viz § 27
- Od 1. 1. 2008 je možné opět odpisovat osobní automobily

[Nehmotný majetek]

- **ANO § 32a/1:** Zřizovací výdaje, výsledky výzkumu a vývoje, SW, ocenitelná práva apod.
 - Úplatně nabytý, darovaný, děděný, získaný vkladem
 - Vstupní cena vyšší než 60,000 Kč
 - Doba použitelnosti delší než 1 rok
- **NE § 32a/2**

[Technické zhodnocení]

- Zvyšuje vstupní cenu, resp. Zůstatkovou cenu majetku
- Nástavby, přístavby, stavební úpravy, rekonstrukce, modernizace nad 40.000 Kč
- Závazné posouzení skutečnosti, zda je zásah do majetku technickým zhodnocením – od 1. 1. 2008

[Vstupní cena]

- Pořizovací cena
- Vlastní náklady
- Cena pro účely DDar nebo DDěd
- Hodnota nesplacené pohledávky zajištěné převodem práva
- Reprodukční pořizovací cena
- Hodnota technického zhodnocení

[Zůstatková cena]

- Rozdíl mezi vstupní cenou a celkovou výší odpisů

[Subjekty odpisování]

- Zásadně: Poplatník, který má k majetku vlastnické právo

[Proces odpisování]

- Určení majetku
- Určení vstupní ceny
- Start
- Určení odpisové skupiny
- Přiřazení doby odpisování a
- Výběr metody odpisování
 - u hmotného majetku volba
 - U nehmotného majetku rovnoměrně

[Určení majetku]

Nenaplnuje-li majetek znaky hmotného nebo nehmotného majetku, odpisování se nepoužije. Výdaje (náklady) na jeho pořízení se použijí do základu daně podle časového určení – do zdaňovacího období pořízení.

[Vstupní cena]

- ...viz výše

[Start]

Uvedení pořizované věci do stavu způsobilého obvyklého užívání, tj. dokončení věci a splnění technických funkcí a povinností stanovených zvl. právními předpisy pro užívání.

Jsou-li uplatňovány paušální výdaje, nelze odpisovat, ani prodloužit dobu odpisování; odpisy se vedou jen evidenčně.

[Odpisová skupina]

- Určuje se v prvním roce odpisování
- Zatřídění hmotného majetku do odpisové skupiny podle přílohy 1 ZDP
- Nehmotný majetek viz § 32a/4

Doba odpisování hmotného majetku + příklady

- 1. sk.: 3 roky Kancelářské stroje, počítače
- 2. sk.: 5 let Koně, koberce, motorová vozidla
- 3. sk.: 10 let Lokomotivy, výtahy
- 4. sk.: 20 let Budovy ze dřeva, plastů
- 5. sk.: 30 let Budovy ostatní, přístavy, tunely
- 6. sk.: 50 let Hotely, kostely

[Doba odpisování nehmotného majetku + příklady]

- Audiovizuální dílo: 18 měsíců
- SW, nehmotné výsledky výzkumu a vývoje: 36 měsíců
- Zřizovací výdaje: 60 měsíců
- Ostatní nehmotný majetek: 72 měsíců

[Výše odpisu]

■ Hmotný majetek

- Roční odpis, pokud je majetek u poplatníka evidován na konci roku
- 1/2 ročního odpisu, pokud je majetek u poplatníka evidován na začátku roku a v průběhu roku je vyřazen, je ukončena podnikatelská činnost
- **Nově: mimořádné odpisy po měsících**

■ Nehmotný majetek

- Měsíční odpisy v následujícím měsíci po dni, v němž byly splněny podmínky pro odpisování

Metody odpisování

„Řádné“:

- Rovnoměrné odpisování
- Zrychlené odpisování
- Možné zvýšené odpisování v 1. roce: jen 1. vlastník; o 20, 15, 10 %

Mimořádné: nově v rámci protikriz. opatření
(viz § 30a ZDP)

- Zvolí vlastní, není možné měnit v průběhu odpisování
- Odpisy se zaokrouhlují na celé Kč nahoru

[Příklad]

Porovnejte rovnoměrné, zrychlené a mimořádné odpisy v případě:

- osobního automobilu
 - s pořizovací (vstupní) cenou 480.000 Kč,
 - pořízený a uvedený do provozu v červenci 2009
- (na semináři počítáno na tabuli)

Ad mimořádné odpisy

- R. 2009 - 5 x 24 tis. = 120 tis. Kč
- R. 2010
 - - 7 x 24 tis.(168 tis. Kč) +
 - 5 x 16 tis. (80 tis. Kč) = 248 tis. Kč
- R. 2011 - 7 x 16 tis. = 112 tis. Kč

Poplatník může však uplatnit také rovnoměrný odpis podle § 31 nebo zrychlený odpis podle § 32.

Výše rovnoměrných nebo zrychlených odpisů nezávisí na tom, kdy byl majetek uveden v roce 2009 do užívání a jejich výše je stejná při uvedení auta do užívání v lednu nebo v prosinci.

Příklady odpisů – nehmotný majetek

- Výhradně rovnoměrně po dobu odepisování (viz výše)
- VC / počet měsíců
- Po technickém zhodnocení:
 - ZC + TZ / počet měsíců
 - Počet měsíců však minimálně 9/18/36 dle druhu nehmotného majetku

Děkuji za pozornost.

...a

bonus???

[Daňový úřad]

Dispečer profesionálního hasičského sboru přijde do místnosti nejvyšší pohotovosti, kde hasiči tráví volný čas mezi výjezdy. Rozhlédne se, zastaví se, usměje se a dá si z automatu kávu. Ostatní kolegové se na něj tázavě dívají a on - potom co ji velmi pomalu dopil, říká: "Pánové, POMALINKU se zvedejte, hoří finanční úřad!"